

AULES TRANSFORMADORES
D'ESPais I METODOLOGIES
EDUCATIVES

GUIA PRÀCTICA D'APLICACIÓ

KIT TRANSFORMADOR

L'objectiu d'esta guia és facilitar una ferramenta
pràctica per a guiar al professorat cap a una
transformació reflexionada i sostenible en el temps.

ÍNDEX

01 El Projecte

02 Què és el Kit Transformador?

03 Fase 1

04 Fase 2

05 Fase 3

06 Fase 4

07 Fase 5

08 Fonts

EL PROJECTE

Aules Transformadores

01

Les Aules Transformadores d'Espais i Metodologies Educatives naix en 2021, per iniciativa de la Subdirecció General de Formació del Professorat, amb l'objectiu d'oferir al professorat de la Comunitat Valenciana una formació de qualitat en la línia de les demandes actuals del sistema educatiu i de la societat en el seu conjunt.

El focus se centra en promoure que el professorat, articulat en grups de treball dins dels propis Claustres, realitze una transformació en el disseny, implementació i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge, en la línia de la normativa actual i sense oblidar els seus propis interessos i necessitats.

A través de diferents iniciatives formatives que es duen a terme al llarg de tot el curs acadèmic i en tot el territori valencià, es forma al professorat en tècniques de disseny, gestió, implementació i avaluació d'innovacions educatives basades en:

- Metodologies actives i dinàmiques
- Tecnologia educativa
- Espais educatius flexibles

Tot això es realitza amb el suport de la Xarxa CEFIRE i sense perdre de vista la mirada Inclusiva que impregna tot el sistema educatiu valencià.

QUÈ ÉS EL KIT TRANSFORMADOR?

- Fase 1 -
Decisions inicials:
equip i
metodologia

- Fase 2 -
Autodiagnosi:
TICs i espais

- Fase 3 -
Estratègies de
transformació de
centre

- Fase 4 -
Situacions
d'aprenentatge

- Fase 5 -
Anàlisi i avaluació
del procés

Des d'Aules Transformadores, es promou que els centres s'embarquen en un procés de millora educativa a partir d'una sèrie de fases que es van construint i realitzant de manera consecutiva fins a aconseguir una innovació educativa estable i duradera vinculada amb la creació d'un entorn d'aprenentatge innovador sostenible en el temps.

Fase 1

Guia per a la creació de l'equip impulsor i selecció dels interessos metodològics

Fase 2

Recursos i indicacions per a realitzar un autodiagnòstic en l'ús de la tecnologia i l'espai

Fase 3

Orientacions sobre decisions que es poden prendre a nivell organitzatiu, espacial, formatiu...

Fase 4

Pautes per a dissenyar situacions d'aprenentatge en espais flexibles, usant metodologies dinàmiques i tecnologia digital

Fase 5

Reflexió sobre com realitzar l'avaluació del procés i establir els següents passos a seguir

FASE 1

Eel procés de millora educativa a través de Aules Transformadores està compost per una sèrie de fases que es van construir i realitzant de manera consecutiva fins a aconseguir la creació d'un entorn d'aprenentatge innovador sostenible en el temps. En aquest apartat ens centrem en la Fase 1: Decisions inicials: equip i metodologia, que es divideix en els següents passos:

- 1.1. Equip i comissió AT
- 1.2. Selecció d'interesos
- 1.3. Documentació de la Fase 1

1.1. Equip i comissió AT

En aquest pas hem de diferenciar entre dos grups humans que poden o no ser diferents, depenent de la casuística de cada centre:

- La Comissió AT: és un xicotet grup de docents que liderarà el procés formatiu, prenent les decisions i proposant les tasques a realitzar.

- L'equip AT: un grup més extens de docents, on participen tots aquells que desitgen realitzar una innovació en la línia de les Aules Transformadores. Aquest grup integra dins a la Comissió AT, però pot ser que siga més extens, quan implica departaments, cicles o claudres concrets.

1.1.1. Constitució de la Comissió AT

L'inici del procés d'innovació correspon a la creació de la comissió AT, el xicotet grup de persones que liderarà el procés formatiu de tot l'equip implicat. Aquesta comissió es crearà inicialment per a després buscar persones interessades o es podrà crear a l'inrevés, seleccionant a alguns membres d'entre el grup de persones interessades. Una possible proposta de composició per a aquesta comissió és la següent:

- Un membre de l'equip directiu com a mínim.
- La persona coordinadora TIC.
- Una persona de cada cicle, àrea o departament.

La comissió AT s'encarrega que totes i cadascuna de les persones involucrades se senten part del projecte i que desenvolupen un sentit de pertinença que assegure la sostenibilitat en el temps. Aquesta comissió serà l'encarregada de coordinar el procés de transformació al llarg de les diferents fases i organitzarà activitats, així com proposarà tasques l'objectiu de les quals siga la cohesió del treball realitzat durant aquestes.

Sense la comissió de persones impulsores del procés d'innovació i l'equip de persones que participen en ell la transformació no seria possible, la qual cosa fa que el factor humà siga tan important com el metodològic, l'espacial o el tecnològic. Sense les persones, sense el seu interès i motivació, el projecte d'Aules Transformadores no té sentit.

1.1.2. Creació de l'Equip AT

L'Equip AT són totes les persones (docents del centre) que estan involucrades en el procés de canvi que suposa aplicar les Eines Transformadores en el seu centre. Pot ser un grup de docents (ex. nivell, departament, cicle...) o tot el claustre. Són les persones que executen, les artífexs del canvi, sent que dins d'aquest equip està la comissió AT, que és la que lidera el procés. Per exemple, si es vincula a alguna acció formativa (PFC o Seminari) l'equip AT seria el conjunt de ponents, coordinador/a i assistents, mentre que la Comissió AT serien les persones que coordinen o exposen les diferents fases a realitzar.

Com s'ha comentat abans, cada centre és diferent, i pot haver començat el procés de canvi a partir de constituir primer una Comissió AT o, per contra, reunint a tot el personal docent interessat en aquest procés perquè posteriorment isca d'aquest conjunt de persones aquelles que lideraran el procés.

Tant l'Equip i la Comissió AT se secundaran i reforçaran en diferents membres de la comunitat educativa pertanyents als següents col·lectius:

- Professorat del claustre pertanyent a diferents cicles i nivells educatius.
- Equip directiu.
- Persones encarregades de les diferents coordinacions de centre.
- Alumnat.
- Famílies.
- Agents externs i aliances amb la comunitat educativa en el més ampli sentit: proveïdors, entitats col·laboradores...

1.1.3. Decisions inicials

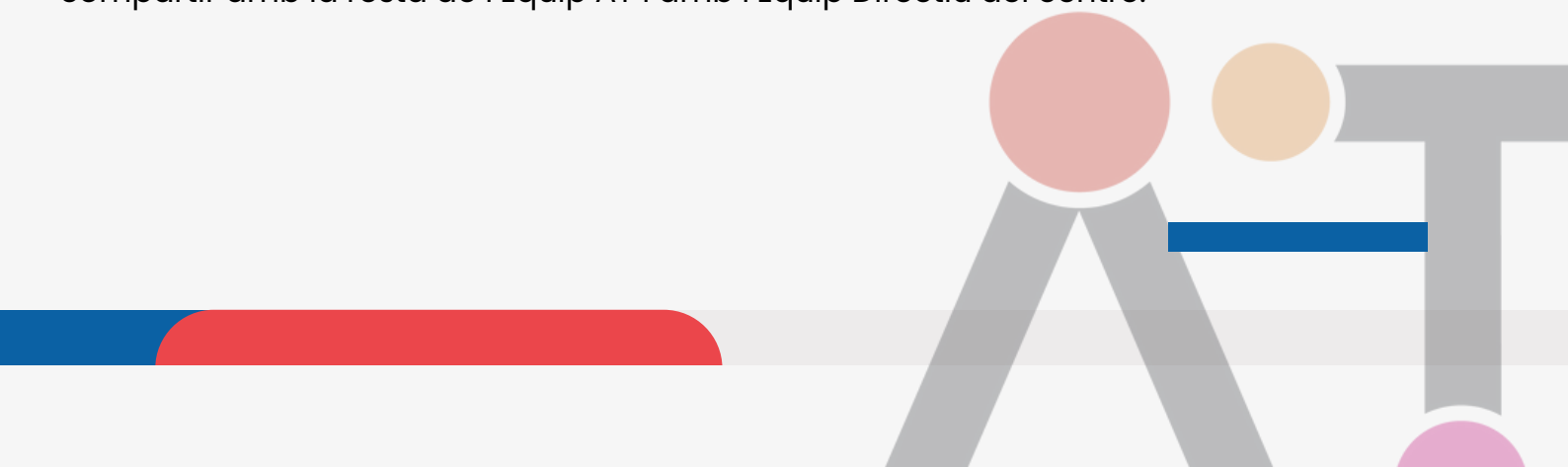
En crear la Comissió AT i l'Equip AT, pot ser convenient prendre una sèrie de decisions que es detallen en la següent llista:

- Llistat de membres.
- Imatge i frase/cita que defineix a la comissió.
- Justificació de la participació en el procés d'innovació de Aules Transformadores.
- Planificació de les sessions de treball (veure següent paràgraf).
- Donar nom al projecte.
- Anàlisi de la realitat de partida.
- Distribució de rols entre els membres de la Comissió. S'esmenten alguns a tall d'exemple:
 - Secretari/a
 - Portaveu
 - Encarregat de la difusió
 - Responsable de la Documentació de cada fase

De cara a calendaritzar el treball, el procés de canvi, és recomanable que la Comissió AT establisca, en coordinació amb aquelles persones que ho considere interessant (Coordinació de formació, Equip Directiu...), un calendari de treball i uns objectius a realitzar al llarg del curs. És interessant respondre a aquestes preguntes:

- Fins a on es desitja arribar en l'aplicació de les fases de les Eines Transformadores?
- En quins temps?
- Quantes reunions es faran?
- En quines dates o cada quant temps?

Aquesta planificació consisteix a realitzar una programació temporal i de continguts similar a la que es realitza quan es coordina un Seminari o un Projecte de Formació en Centres. Aquesta programació s'ha de compartir amb la resta de l'Equip AT i amb l'Equip Directiu del centre.

1.1.4. Difusió

Finalment, per a donar visibilitat al treball realitzat, es proposa crear un Espai AT en algun lloc del centre, on recollir, a manera de línia del temps o similar, el treball que es va realitzant i els resultats obtinguts. Això facilitarà una major transparència perquè la resta de membres de la comunitat educativa puguin conèixer-lo si ho desitgen. Diverses orientacions sobre aquest Espai AT:

- Espai físic:
 - Localització d'un lloc visible del centre.
 - Retolació de l'espai.
 - Preparació de la línia de temps en la qual s'anirà actualitzant el treball realitzat en cadascuna de les fases del procés.
- Espai virtual:
 - Creació d'un apartat per al projecte en la web del centre.
 - Planificació dels continguts.

En paral·lel, és interessant compartir en una reunió de claustre el que es farà o s'està fent, perquè el professorat conega el treball realitzat dins del procés d'innovació d'Aules Transformadores i a la Comissió AT. En general, es considera que el claustre pedagògic és el context adequat per a la difusió de les tasques i fases del projecte.

1.2. Selecció d'interessos

El procés d'innovació d'Aules Transformadores es basa a utilitzar metodologies didàctiques actives, que afectaran al seu torn l'ús de tecnologia educativa i dels espais. No es promou cap concreta, sinó que qualsevol metodologia o estratègia és vàlida si interessa al professorat i cobreix tant les necessitats d'aquest com les de l'alumnat i la matèria o matèries en qüestió. Així doncs, el primer pas que realitzarà l'Equip AT serà reflexionar sobre les metodologies actives que utilitza i li agradaria utilitzar, per a seleccionar quines seran les protagonistes del procés d'innovació.

1.2.1. Reflexió i selecció d'interessos

Per a dur a terme aquesta reflexió i posterior selecció es poden dur a terme diferents dinàmiques, tenint totes elles en comú el llançar una sèrie de preguntes al claustre que oriente el procés:

- Quines metodologies coneixem?
- Quines són les més utilitzades actualment en el sistema educatiu?
- Quins ens interessa desenvolupar?
- Quins s'adapten més a la meua manera de ser, el meu alumnat i la meua matèria?
- Quina tecnologia i espais estan vinculats amb aquesta metodologia?

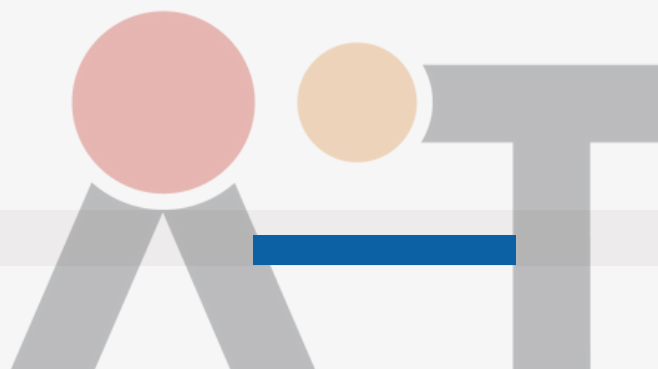
Es proposa a continuació una possible dinàmica per a realitzar aquesta reflexió:

Utilitzant aquesta [plantilla](#), per exemple projectada en una pissarra blanca o usant-la d'inspiració per a fer un esquema en un paper continu o similar, convidar a cada docent a indicar amb post-its de diferents colors el següent (els citats a baix són orientatius a tall d'exemple):

- Groc: metodologies, tecnologia i espais que ja s'estan utilitzant a l'hora de dissenyar el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Verd: metodologies, tecnologia o espais que a cada persona li agradaria implementar en un futur pròxim en el seu treball a l'aula.

El professorat implicat pot realitzar comentaris sobre el que apareix en el mural col·laboratiu, aclarint qüestions o compartint reflexions. Una vegada compartit això, convé seleccionar allò que dirigirà el procés d'innovació. Per a això, l'Equip AT es dividirà en subequips, atesos aquells interessos expressats: les persones que han posat els seus post-its verds en una mateixa metodologia s'uniran per a realitzar el seu procés d'innovació en aqueixa línia, reflexionant sobre la tecnologia a emprar i l'aprofitament al màxim dels espais disponibles.

Aquestes decisions constitueixen els fonaments sobre els quals es construeix la millora i transformació innovadora a l'aula i en el centre educatiu. Serà la metodologia, juntament amb les estratègies metodològiques i espacials seleccionades en funció d'ella, la que guie el procés d'elaboració de les situacions d'aprenentatge i dels projectes de centre en fases posteriors.

1.2.1. Reflexió i selecció d'interessos

1.2.2. Definició d'interessos

Una vegada cada subequip té clara la metodologia que desitja que siga la base del seu procés d'innovació, la tecnologia que estarà implicada i els espais, convé que dedique un temps a investigar i definir correctament el que tot això significa:

- Quina és la metodologia?
- Quines característiques té?
- Quines fases se solen utilitzar per a aplicar-la?
- Quina tecnologia (dispositius, apps i webs) poden ajudar a aplicar aquesta metodologia
- Quins espais poden donar suport a aquesta metodologia?

Aquestes consideracions es recopilen en un document individual de cada subequip que serà compartit amb la resta de l'Equip AT perquè pugui servir a qualsevol persona. Així mateix, servirà de base per a realitzar l'autodiagnòstic i el disseny de la situació d'aprenentatge en les següents fases del procés d'innovació.

1.3. Documentació de la Fase 1

A manera de documentació del procés d'innovació i per a facilitar realitzar una reflexió sobretot el realitzat, tant durant com en finalitzar el procés, es proposa emplenar el document adjunt recopilant els diferents passos que es van prenent.

[Document](#)

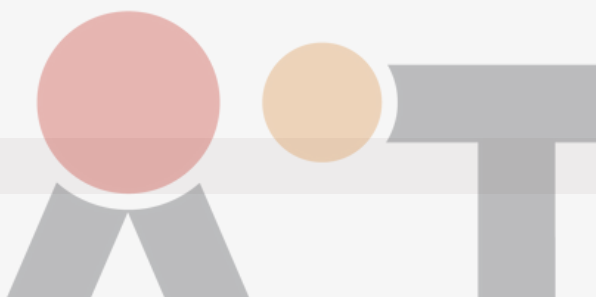

FASE 2

En aquesta segona fase del procés d'innovació de Aules Transformadores l'objectiu principal és que la Comissió AT, juntament amb l'Equip AT en el cas d'aquells centres en els quals s'haja creat o el claustre complet en el cas que així s'haja decidit, faça un treball de reflexió i anàlisi de la seua realitat actual per a prendre decisions sobre quins són els següents passos que ha de prendre en el seu procés d'innovació. Per a això, tenint com a referència les metodologies seleccionades en la Fase 1, els diferents subequips utilitzaran el material proposat per a identificar en quin nivell d'innovació estan. Una vegada identificat, es podran dissenyar en fases posteriors els passos que s'han de prendre per a realitzar una innovació realitzable i sostenible en el temps.

Per a facilitar la reflexió, s'ha creat una eina que identifica cinc dimensions essencials en qualsevol procés d'innovació educativa, i cinc nivells d'innovació dins de cadascuna d'aqueixes dimensions.

2.1. Guia d'Autodiagnosi

L'eina essencial d'aquesta fase és un document que inclou cinc fulles, una per cada dimensió a analitzar. Aquest material dona molta informació sobre l'ús pedagògic de la tecnologia, els espais i les metodologies.

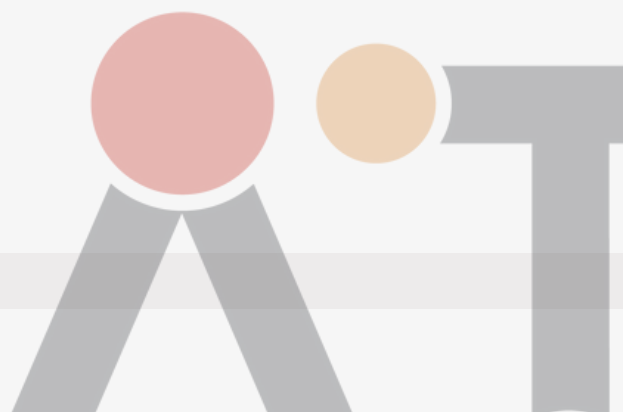
A continuació, es detalla la descripció de cadascuna de les cinc dimensions:

1. **Alumnat:** s'analitza el paper del mateix en el seu propi aprenentatge segons la seua manera de treballar, el nivell de presa de decisions i responsabilitat, així com la utilització dels espais educatius i de la tecnologia disponible.
2. **Professorat:** es realitza una anàlisi sobre el grau d'utilització de metodologies actives d'aprenentatge en la seua docència, la competència digital del mateix i l'ús dels diferents espais a l'aula i en el centre.
3. **Objectius pedagògics i avaluació:** s'observa la relació d'aquests objectius amb la metodologia utilitzada en el procés d'ensenyament-aprenentatge, la inclusió de la tecnologia en el mateix i la utilització d'espais flexibles tant dins com fora de l'aula.
4. **Capacitat del centre per a la innovació:** anàlisi sobre la formació facilitada en el centre, així com sobre el suport de l'equip directiu a la innovació en els tres aspectes fonamentals del procés (metodologia, tecnologia i espais).
5. **Recursos:** reflexió sobre la disponibilitat de recursos tecnològics i espacials per al desenvolupament de metodologies actives.

Una proposta és que el treball amb aquest document el realitzen els subequips creats en la Fase 1, la qual cosa facilitarà la identificació concreta d'actuacions que es poden dur a terme per a pujar de nivell, en relacionar-les amb la metodologia seleccionada prèviament. Per a realitzar aquest autodiagnòstic es proposa seguir els passos següents:

1. Llegir el document amb la finalitat de conèixer la seua organització.
2. Individualment o a nivell de grup o de centre, anar triant dimensió a dimensió en quin nivell està el centre en general, l'equip que l'analitza o la persona individual. És a dir, s'ha de comprovar quins nivells s'han superat ja i quin és el nivell actual tenint en compte que l'1 és el nivell més baix i el 5 el més alt.
3. Emplenar la taula d'anàlisi que s'adjunta en l'apartat de documentació, en la qual la pròpia descripció del nivell ajuda a identificar estratègies que es poden posar en pràctica per a passar al següent nivell.

Guia d'autodiagnosi d'eines transformadores

DIMENSIÓ A:	Alumnat
Nivell 1	L'alumnat treballa individualment en les tasques encomanades. El seu treball és més aviat mecànic que creatiu. Excepcionalment usa recursos digitals, a partir de coneixements digitals bàsics. L'alumnat utilitza únicament l'espai delimitat pel seu pupitre o lloc de treball.
Nivell 2	L'alumnat col·labora, a vegades, entre si. El seu treball continua estant molt dirigit pel professorat, amb elaboració de projectes molt delimitats. Realitza, quan se li requereix, una autoavaluació del seu aprenentatge. S'usa ocasionalment la tecnologia, de forma dirigida pel professorat. L'alumnat utilitza, ocasionalment, diferents espais de l'aula.
Nivell 3	L'alumnat participa en la fase inicial del projecte: definició d'objectius pedagògics juntament amb el professorat, reflexionant sobre el seu propi aprenentatge. L'aprenentatge és més significatiu, basat en la resolució de problemes o en investigacions. L'alumnat col·labora entre si per a aconseguir informació i coneixement, a partir de conèixer i comprendre el seu propi punt de partida, progrés i aprenentatge. La resta de fases continuen estant molt marcades pel professorat. La tecnologia s'usa de manera freqüent, per a col·laborar i comunicar-se. A més, també per a crear productes, d'una forma guiada i delimitada. L'alumnat utilitza amb normalitat i autonomia diferents espais de l'aula, depenent de les seues necessitats.
Nivell 4	L'alumnat participa en la presa de decisions del procés d'aprenentatge: defineix els objectius, proposa tasques en resposta als mateixos i participa en el disseny de les fases de realització. Gestiona el seu treball a partir de les orientacions temporals del professorat. Realitza coavaluació. La tecnologia s'utilitza també per a donar suport al procés d'aprenentatge, incloent-hi l'ús d'espais personals d'aprenentatge. L'alumnat és creador, cada vegada més autònom, de coneixements, productes i noves idees, amb creativitat i iniciativa. L'alumnat utilitza, de forma guiada o dirigida, diferents espais del centre a l'hora de treballar.
Nivell 5	L'alumnat (d'acord amb les seues capacitats) decideix quins són els seus interessos, estableix els objectius, el procés a seguir i la tasca a realitzar. Treballa amb autonomia, decidint què, com, quan i on aprendre, a partir dels terminis marcats, fent ús d'un nivell elevat de competències de pensament crític i de resolució de problemes, reflexionant sobre el seu estil d'aprenentatge i els seus assoliments per a adaptar el seu mètode i superar barreres. La tecnologia s'usa amb total autonomia, i s'empra com a base per a col·laborar, comunicar-se i crear amb total normalitat i diàriament. L'alumnat utilitza, de manera autònoma, diferents espais del centre per a desenvolupar el seu projecte.

FASE 2

DIMENSIÓ B:	Professorat
Nivell 1	El professorat estableix la metodologia i els recursos que s'espera que utilitzi l'alumnat. La innovació es limita al professorat. Els nivells de competència digital del professorat són generalment baixos. Quan s'utilitza la tecnologia, se sol utilitzar com a suport per a activitats analògiques, tradicionals, proporcionant i mostrant informació i recursos, sense explotar les oportunitats que aquesta ofereix. L'ús de la mateixa en el procés d'aprenentatge és excepcional i habitualment no planificat. El professorat roman en la seua taula o es mou per la zona davantera de la classe fent ús de la pissarra o dispositius digitals al seu abast.
Nivell 2	El professorat dissenya el procés d'aprenentatge amb metodologia tradicional, utilitzant de manera puntual estratègies més innovadores (ex. ludificació, dinàmiques de treball cooperatiu, flipped classroom...). El professorat utilitza tecnologia educativa senzilla, amb poca freqüència. Hi ha poca consciència o ús d'aplicacions i equips per a fer costat a l'alumnat amb necessitats especials. El professorat es mou i utilitza, ocasionalment, les diferents zones de l'aula.
Nivell 3	El professorat se sent còmode amb l'ús de metodologies actives, personalitzant l'aprenentatge i desenvolupant les competències clau. El professorat és competent digitalment i utilitza de manera freqüent la tecnologia, per a col·laborar i comunicar-se. Utilitza la tecnologia en el disseny de situacions d'aprenentatge, d'una forma guiada i delimitada, per a crear productes. El professorat se sent còmode amb el canvi de configuració de l'aula, utilitza les seues diferents zones en el disseny de les situacions d'aprenentatge.
Nivell 4	El professorat involucra a l'alumnat, orientant el procés d'aprenentatge però donant responsabilitat. Passa de ser expert de l'assignatura a ser dissenyador i investigador que aprèn. És habitual la col·laboració entre el professorat dins del mateix centre educatiu i entre altres centres. El professorat és competent digitalment, està ben format, treballa connectat, rep ajuda, i es dedica a idear, planificar, crear i compartir situacions d'aprenentatge, amb creativitat i iniciativa. Utilitza amb normalitat en les seues classes un entorn personal d'aprenentatge des del qual es comunica amb l'alumnat. El professorat utilitza, de forma guiada o dirigida, diferents espais del centre a l'hora de treballar amb el seu alumnat diferents situacions d'aprenentatge.
Nivell 5	El professorat idea, planifica i crea situacions d'aprenentatge que treballen un nivell elevat de competències de pensament crític i de resolució en grup de problemes reals. Té un paper de guia, supervisor i facilitador. Està connectat amb uns altres (tant dins com fora de l'escola). El professorat és dissenyador connectat i col·laboratiu d'activitats formatives personalitzades, buscant i adoptant regularment nous mètodes i tecnologies per a ajudar a progressar constantment. Investiga, prova i utilitza una àmplia gamma de tecnologies i comparteixen recursos educatius oberts. El professorat dissenya les seues situacions d'aprenentatge planificant l'ús autònom de l'alumnat de diferents espais del centre.

DIMENSIÓ C:	Objectius pedagògics i avaluació
Nivell 1	El professorat estableix els objectius pedagògics respecte a les diferents àrees d'aprenentatge. L'avaluació és duta a terme pel professorat, utilitzant mètodes d'avaluació tradicionals. La tecnologia s'utilitza de tant en tant en l'avaluació d'alguna activitat concreta que duga a terme el professorat. A l'hora de dissenyar el procés d'aprenentatge, el professorat no compta amb espais diferents.
Nivell 2	El professorat acorda els objectius d'aprenentatge, les activitats i l'avaluació. Es proposa a l'alumnat, puntualment, activitats d'autoavaluació. La tecnologia s'utilitza de manera limitada, molt dirigida, com a base d'alguna de les dinàmiques proposades i especialment per a l'avaluació. En dissenyar les activitats d'aprenentatge, es contempla l'opció que l'alumnat utilitze diferents espais dins de l'aula.
Nivell 3	L'alumnat participa en la definició d'objectius d'aprenentatge més personalitzats. El professorat continua establint i guiant el procés d'aprenentatge, basat en un treball més actiu i significatiu per part de l'alumnat (resolució de problemes o realització d'investigacions, per exemple). Sovint, utilitzant tecnologia, es realitza un seguiment del progrés de l'alumnat per a avaluar les competències adquirides durant el procés. El disseny de l'espai de l'aula és un element més de la programació docent, on es busca facilitar diferents espais amb diferents recursos.
Nivell 4	Els objectius i les tasques a realitzar s'acorden amb l'alumnat. Es faciliten pautes en estratègies i temps per a aconseguir els mateixos. S'utilitzen diferents sistemes per a l'avaluació, incloent a més de l'autoavaluació l'avaluació entre iguals. Mitjançant l'avaluació, l'alumnat extrau valoracions i propostes de millora de manera col·laborativa. S'utilitza un entorn personal d'aprenentatge segur, on es facilita l'aprenentatge i l'avaluació, des del qual s'obtenen dades de rendiment, que es tenen en compte a l'hora d'analitzar el progrés i les necessitats de l'alumnat. Dins del procés d'aprenentatge es contempla la utilització d'espais del centre, per a això es dissenyen unes guies o pautes per a la seua utilització (corredors, pati, biblioteca, sales d'enregistrament...).
Nivell 5	Els objectius pedagògics personalitzats negociats per l'alumnat cobreixen diferents competències, sovint interdisciplinàries. Es programen diferents moments d'avaluació (acte, hetero i co) al llarg de tot el procés d'aprenentatge. Els objectius pedagògics i els resultats d'avaluació es revisen constantment amb l'ajuda de la tecnologia, per a personalitzar rutes d'aprenentatge i aconseguir l'avaluació de competències més complicades d'avaluar. En el disseny del procés d'aprenentatge, es concep la utilització dels diferents espais del centre de manera autònoma.

DIMENSIÓ D:	Capacitat del centre per a la innovació
Nivell 1	La innovació es limita al professorat i no es considera una prioritat de la direcció. Hi ha poca formació o assistència perquè el professorat utilitzi les pedagogies actives. El suport de la direcció del centre a la transformació o a l'aprenentatge digital és de baixa prioritat, escassa formació o suport al professorat. No existeix varietat d'espais d'aprenentatge en el centre. Excepte les aules especialitzades, la resta d'espais són homogenis. Les aules són espais rígids i poc flexibles.
Nivell 2	La formació i l'assistència al professorat no estan planificades. El centre educatiu tendeix a reaccionar al canvi en lloc de ser proactiu. El professorat no comparteix aplicacions i eines útils com una cosa habitual. Qualsevol formació en TIC és més tècnica i es refereix més a la utilització d'un producte que a la seua aplicació pedagògica. S'adquireix tecnologia sense una visió o comprensió clara de com podria millorar l'aprenentatge i l'ensenyament. No existeix varietat d'espais d'aprenentatge en el centre, la gran majoria són homogenis. Hi ha una certa flexibilitat de reconfiguració en l'ús d'aquests espais segons l'activitat i les necessitats.
Nivell 3	El centre educatiu anima al professorat a experimentar amb metodologies actives, en particular mètodes que donen suport a la personalització. El professorat rep la formació adequada per a aconseguir-lo, i se'ls proporciona assistència pedagògica. El professorat comparteix aplicacions i eines útils. L'estratègia del centre educatiu inclou formació i suport tecnològic i tècnic. Les aules disposen de recursos (mobiliari, accessoris...) per a configurar diferents zones de treball reconfigurables segons l'activitat i les necessitats.
Nivell 4	El centre educatiu fomenta i dona suport a la col·laboració ja siga entre el professorat del mateix centre educatiu o d'altres centres per a posar en comú bones pràctiques. Les polítiques del centre educatiu donen suport a l'ús de recursos digitals. Es fomenta la participació en formació professional en línia i en comunitats docents de pràctica. Existeixen varietat d'espais per a diversificar l'aprenentatge i promocionar el desenvolupament de competències. S'estableixen estratègies de coordinació per al seu ús.
Nivell 5	El centre educatiu té una visió clara, una estratègia d'implementació i un enfocament integral de la transformació pedagògica del centre. Està connectat entre àrees/matèries, amb la seua comunitat i amb altres centres educatius. La visió i estratègia del centre educatiu fomenten l'ús d'eines i recursos digitals, amb una cultura d'aprenentatge digital. Hi ha una gran varietat d'espais d'aprenentatge per a diversificar l'aprenentatge i promocionar el desenvolupament de competències. Existeix una política de centre per a unificar criteris d'utilització, estratègies de formació de l'alumnat i el professorat d'aquests...

FASE 2

DIMENSIÓ E:	Recursos
Nivell 1	Existeix una estreta gamma de tecnologies, possiblement antiquades i poc fiables, en el centre, sense aportar valor afegit. La disposició de tecnologia i la connectivitat són inadequades en la majoria dels espais. A nivell d'espais físics d'aprenentatge, només es disposa de l'aula ordinària, dissenyada com un únic espai.
Nivell 2	L'equip, les eines i els serveis tecnològics són presents, però de forma restringida, i poden ser inadequats, escassegen i no són fiables. La disposició de tecnologia i la connectivitat són adequades en la majoria dels espais. L'espai de l'aula s'utilitza de diferents formes segons el treball de l'alumnat, realitzant simples modificacions o reconfiguracions d'aquest.
Nivell 3	La inversió en tecnologia se centra en recursos i serveis segurs i fiables que milloren l'aprenentatge. La disposició de tecnologia i la connectivitat són adequades en tots els espais encara que només es fa ús d'ella ocasionalment. L'espai de l'aula s'ha dissenyat amb una divisió visual flexible i reconfigurable, però clarament present en la programació i el procés d'aprenentatge.
Nivell 4	S'inverteix prou en tecnologia en línia i en el seu suport, en suport tècnic i en formació professional. Els recursos digitals s'adquireixen d'acord amb la visió i estratègia educativa del centre. L'alumnat compta amb tecnologies connectades i distribuïdes i es converteixen en fonamentals. L'intercanvi de recursos i eines és habitual entre professorat i alumnat. El centre disposa d'espais físics adaptats en els voltants de les aules, així com aules amb objectius diferents (biblioteca, pati, sala d'enregistrament...).
Nivell 5	La tecnologia reforça la línia pedagògica del centre, i inclou eines d'anàlisi de dades i recursos educatius oberts. Es planifiquen les adquisicions, la implementació i la substitució de tecnologia tenint en compte l'eficàcia en funció dels costos i la sostenibilitat. Existeix un manteniment i assistència adequats. Les tecnologies ajuden l'alumnat a triar i personalitzar més enllà de l'aula. La tecnologia s'utilitza dins i fora del centre educatiu per a recolzar l'aprenentatge. El centre en el seu conjunt es concep com a espai d'aprenentatge, utilitzant qualsevol racó o sala disponible per a l'aprenentatge de l'alumnat.

La Guia d'Autodiagnòstic de l'Aules Transformadores forma part de les eines transformadores (basat en el creat per European Schoolnet), disponible en la pàgina web de l'Aules Transformadores: <https://portal.edu.gva.es/aulestransformadores/es/>

El kit d'eines per a l'aula transformadora està utilitzant la llicència de Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional

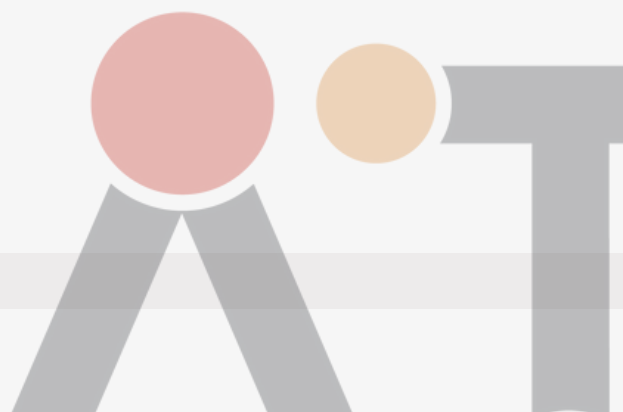
2.2. Documentació

A partir de la reflexió realitzada a partir de la guia d'autodiagnòstic, s'emplenarà la següent taula resumeixen, que serà l'evidència de seguiment del treball realitzat al llarg del procés d'innovació. En el cas en el qual s'haja fet en subequips o individualment, cadascun d'ells elaborarà una taula diferents.

La informació recopilada en la columna d'actuacions per a pujar de nivell haurà de vincular-se a la metodologia seleccionada en la Fase 1. Aquesta informació serà tinguda en compte per a la presa de decisions posteriors en les Fases 3 i 4.

Tabla en format odt

		Nivell actual	Descripció de la realitat actual	Actuacions per a pujar de nivell
A	Alumnat	3	El meu alumnat decideix els seus propis objectius d'aprenentatge...	
B	Professorat			
C	Objectius pedagògics i avaluació			
D	Capacitat del centre per a la innovació			
E	Recursos			

Actualment, l'equip AT es troba en el punt en el qual pot començar a prendre decisions. Cada docent o subequip ja sap què vol fer (la metodologia seleccionada) i té clar com ha de ser la modificació real a introduir a la seua aula a partir de l'autodiagnòstic (tenint de referència el nivell en el qual està i a quin opta). Ara, prèviament a dissenyar una situació d'aprenentatge que faça real la innovació, necessita saber, a nivell organitzatiu i de recursos, de què disposa realment.

És moment de reflexionar sobre quines qüestions s'han detectat que s'han de modificar per a facilitar el treball en les línies proposades.

3.1. Qüestions tècniques i organitzatives

Sovint, les situacions d'aprenentatge que es dissenyen requereixen de qüestions que poden no ser habituals en el centre: treball conjunt de dos docents a l'aula (codocència), horari amb sessions seguides per a poder realitzar la situació amb les menors interrupcions possibles durant un temps limitat... Així, hi ha centres que sol·liciten canvis a l'equip directiu en el següent:

- **Horaris:** disposar d'una vesprada completa a la setmana per a projectes interdisciplinaris; disposar d'una setmana al trimestre per a treballar sense assignatures, sinó en projectes interdisciplinaris; ajustar els docents lliures per a realitzar codocència real; presentar desiderates per a treballar en equip o adscriure's a projectes del centre (PIIE, projectes europeus, etc.)....
- **Organització:** crear un horari/alterne/rotació d'utilització dels espais comuns.
- **Connectivitat:** un augment de l'amplada de banda, punts wifi en zones mal connectades...
- **Coordinació:** reunions periòdiques de coordinació entre docents implicats en la posada en pràctica de situacions d'aprenentatge interdisciplinaris.
- **Difusió:** temps reservat en alguns claustres i consells escolars, fira oberta a les famílies, espai en la web del centre...

En l'apartat 3.6. es troba una plantilla per a recopilar aquestes qüestions, les quals poden ser la conclusió d'un claustre pedagògic.

3.2. Formació

EL'equip AT ha de considerar i recollir les necessitats de formació que tenen els seus membres, per a organitzar-la, bé com a autoformació, aprofitant els coneixements i talents del propi equip, o bé com a formació externa, dins o fora del Projecte Anual de Formació (PAF). Idees de formació:

- Formació en metodologies: exposició teòrica, taller de creació, visita a companys o centres que ja treballen així... Pot ser interessant rebre formació sobre la metodologia de treball de recerca-acció.
- Formació fent ús de la tecnologia: formació tècnica, taller pràctic d'aplicació, visita a companys o centres que usen la tecnologia que interessa...
- Formació sobre l'ús i disseny d'espais educatius: lectura conjunta d'algun document, reflexions sobre els elements a tindre en compte, visita a companys o centres que exploten els espais de manera innovadora...

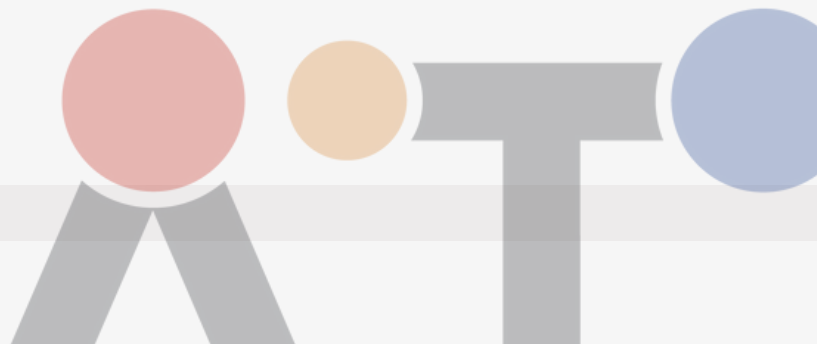
Aquestes necessitats de formació s'han de recollir per a transmetre-les a l'Equip Directiu i a la persona coordinadora del PAF, indicant la temàtica de la formació desitjada, els agents que la impartirien (ponent extern o ponent inter) i la temporalització ideal. Per a això, es pot emplenar l'apartat corresponent en la plantilla facilitada en el punt 3.6.

3.3. Disseny d'espais

Les metodologies actives demanden, o permeten, que l'alumnat, sovint, treballi fora del seu pupitre individual, podent organitzar-se en grups i usar o no taules, per exemple.

A partir de les reflexions realitzades en les fases anteriors, el següent pas consisteix a dissenyar l'espai en el qual es duria a terme l'aprenentatge, a manera de maqueta. Cada docent, tenint al cap l'aula en la qual sol desenvolupar el seu treball, crearà una maqueta de com li agradaria que fora per a la realització d'aquesta situació d'aprenentatge. Convidem a la Comissió AT o als Equips Directius a realitzar la mateixa reflexió per a altres espais del centre (corredors, halls, escales, biblioteca, aula d'usos múltiples, pati, hort...).

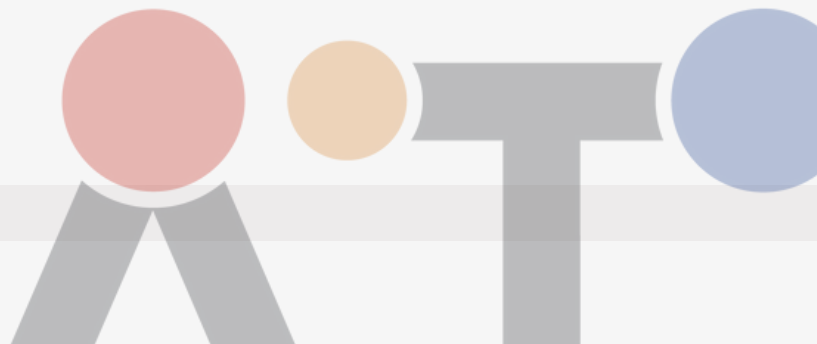

Per realitzar el disseny d'aquests espais, es tindrà en compte el següent:

1. **Il·luminació:** fomentant la llum natural, que existisca llum artificial correcta i suficient, que es puga, almenys, controlar individualment per aula (tota l'aula d'una, per part, regulable...)
2. **So:** plantejar quins elements de l'aula ajudaran a absorbir el so, minimitzant ressons, per exemple.
3. **Decoració:** la utilització dels colors crea sensacions molt diferents en les persones i en el seu benestar. Convé reflexionar sobre l'adequació o no d'utilitzar colors que conviden a la calma, o colors amb més potència. Igualment, és important tindre en compte la possibilitat d'incloure elements naturals (ex. plantes) per a augmentar aqueix benestar.
4. **Mobiliari:** és interessant que siga el més flexible possible, poc sorollós, fàcil de netejar, el més apilable possible, segur conforme als estàndards europeus i còmode.
5. **Emmagatzematge:** l'ordre és imprescindible per a ajudar a mantindre la calma i el benestar, així que és necessari disposar d'espais d'emmagatzematge per a material de treball, però també per a les motxilles o abrics. És convenient reflexionar sobre aquest element que pot dificultar la lliure circulació, el que la modificació de la disposició del mobiliari siga àgil, etc.
6. **Quantitat:** els espais massa abarrotats repercuteixen negativament en el benestar de les persones, així com en la seua atenció. Per això, s'ha de dissenyar acuradament la quantitat d'elements que desitgem en l'espai (menys és més).
7. **Zonificació:** la divisió de l'aula per zones de treball a la manera de les Aules Transformadores no és un requisit. Cada docent ha de considerar si aqueixa zonificació és interessant o no, quines zones inclouria i per què... Però mai s'ha d'oblidar que les zones van vinculades a unes habilitats del segle XXI que desitgem desenvolupar en l'alumnat. Per això, pot ser que l'aula no se zonifique, sinó que existisquen diferents espais en el centre que ens permeten treballar aqueixes habilitats: per exemple es podria donar una aula en la qual treballar les habilitats de Desenvolupar, Compartir i Connectar, mentre que existiria una sala de Crea, una altra sala de Recerca i una zona d'Exposar repartides pel centre. A vegades es pot identificar uns certs elements que faran orientar el mobiliari cap a un lloc, amb una disposició determinada, permetent-nos centrar-nos en una habilitat concreta, sense crear amb això zones estàtiques.

Per a la creació de les maquetes es proposa utilitzar les següents eines digitals:

- [Drawisland](#) (Nivell iniciació) En anglés.
- [Homebyme](#) (Nivel mitjà) En castellà.
- [Sweethome3d](#) (nivel mitjà) En castellà.

3.4. Recursos materials

A partir de la reflexió sobre l'espai que es desitjaria tindre per a desenvolupar la situació plantejada (i totes les que vinguen posteriorment), és convenient extraure un llistat de modificacions reals que es desitja realitzar en els espais del centre, començant per l'aula però sense oblidar corredors, pati i zones comunes.

Es convida a realitzar un llistat d'allò que s'eliminarà de l'aula o zona analitzada, allò que es modificaria i allò que seria necessari adquirir. És interessant fer arribar aquest llistat a la Comissió AT, que al seu torn ho farà arribar a l'Equip Directiu del centre. En aquest llistat no s'ha d'oblidar la tecnologia. En l'apartat 4.6. es troba una plantilla per a recopilar aquestes qüestions.

3.5. Pla d'acció

Tenint en compte tot el recopilat en aquesta fase, es demana a l'equip directiu que establisca unes estratègies de transformació i les temporalitze per a la realitat del seu centre, tenint en compte la PGA i els pressupostos. Amb elles, es plasma el compromís amb l'equip AT, identificant terminis i responsables, de realitzar alguns dels canvis sol·licitat.

Per a realitzar aquest pla d'acció, es reuniran amb la Comissió AT quantes vegades siga necessari (almenys una inicial perquè la Comissió els traspasse el treballat en aquesta fase i una posterior després que l'Equip Directiu haja valorat les opcions i comprovat els pressupostos o permisos corresponents). Es facilita un document en l'apartat 3.6. per a estructurar aquest pla d'acció.

3.6. Documentació

En aquesta quarta fase, la documentació recollirà les qüestions organitzatives identificades com a necessitat, les maquetes dels espais dissenyats i el llistat de recursos materials, així com el pla d'acció dissenyat amb l'Equip Directiu. Per a això us facilitem un document base.

[Document](#)

06

FASE 4

Després de l'anàlisi de la nostra realitat i de prendre les decisions oportunes quant a estratègies adequades per al desenvolupament funcional del nostre centre, és el moment de dissenyar les Situacions d'aprenentatge (SA). Aquesta fase 4 ens ajudarà a preparar col·laborativament una SA adaptada al nostre alumnat.

4.1. Què és una situació d'aprenentatge?

Les SA suposen la recreació de contextos reals a l'aula perquè l'alumnat pugui donar resposta a reptes o problemes i desenvolupar els aprenentatges mitjançant una perspectiva competencial. Es busca oferir a l'alumnat l'oportunitat de connectar aprenentatges i aplicar-los en contextos pròxims a la seua vida quotidiana.

Una SA pot implicar diverses àrees de coneixement per a analitzar la complexitat de la realitat.

Les SA es recullen dins de la programació d'aula.

4.2. Orientacions per al disseny de Situacions d'Aprenentatge.

Arribats a aquest punt de reflexió realitzat en les fases prèvies, el nostre equip AT ja sap:

- Què vol fer (selecció d'interessos: metodologia, espais i TIC). Fase 1
- Quin és el nivell de partida i a on i com volem arribar al següent nivell. Fase 2
- Quines estratègies de transformació de centre es poden plantejar. Fase 3

Amb tot això, ara en la Fase 4, és moment de dissenyar SA que ens ajuden a transformar les nostres aules i els nostres centres. Per a això cal tindre en compte:

- Les propostes pedagògiques de cicle o departament per a seguir amb la línia pedagògica de centre.
- Els tres pilars del projecte AT (metodologia, espais i TIC) per a respondre proactivament als interessos seleccionats a la Fase 1.
- El Disseny Universal i Aprenentatge Accessible (DUA-A) per al disseny de contextos d'aprenentatge que donen resposta a la diversitat de l'alumnat.
- Les reunions de treball per a garantir la participació de tot el professorat, el debat imprescindible per a arribar als acords necessaris i una bona coordinació per a aconseguir un procés educatiu coherent i eficaç.

A partir d'aquestes premisses, cal plantejar-se un repte o problema, la resolució creativa del qual implique la mobilització, de manera integrada, dels coneixements bàsics a partir de la realització de diferents tasques i activitats.

És important que els reptes estiguen ben contextualitzats i basats en experiències significatives per a l'alumnat, planificats en entorns concrets i en els quals la interacció amb els altres siga una cosa essencial.

4.3. Diseny de Situacions d'Aprenentatge

Eés el moment que cada subequip dissenye la seua pròpia SA. Per a això, s'ofereix un model de [plantilla](#) que pot servir com a base, adaptant-la sempre a les necessitats o interessos particulars. En la plantilla es recull una breu explicació de la informació a recollir en cada apartat.

	IDENTIFICACIÓ DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE
---	---

TÍTOL	(S'aconsella que siga atractiu/cridaner)
NIVELL	(Es poden plantejar situacions d'aprenentatge interniveles)
TEMPORALITZACIÓ / DURACIÓ	
ÀREA/MATÈRIA/ÀMBIT...	
PROFESSORAT IMPLICAT	
MOTIVACIÓ	(Vinculació amb la vida quotidiana i/o amb els interessos de l'alumnat. Es pot plantejar un repte o un problema, es pot partir d'un centre d'interès o una necessitat, pot plantejar-se un servei...)
DESCRIPCIÓ	(Breu resum de la de la SA)
PRODUCTE/S INTERMEDI/S I FINAL	(La SA pot tenir diferents productes que enllacen amb el producte final d'aquesta. El desitjable seria que el resultat/producte final de la SA tinga una part expositiva)
GESTIÓ D'AULA (PROTOCOLS)	(Tenen una relació directa amb la metodologia o estratègia d'aprenentatge. És important saber com es gestionarà el funcionament de l'aula, per exemple: la gestió del soroll; l'ús del material; com resoldre els dubtes; com usar els diferents espais...)
COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES / DIFUSIÓ	(Cada SA pot requerir d'unes comunicacions/autoritzacions/participacions específiques, diferents a les habituals. És important que especifiquem si donarem difusió a la SA i de quina manera)

	CONCRECIÓ CURRICULAR
---	----------------------

RELACIÓ AMB ELS ODS		(Enumerar els ODS relacionats amb aquesta SA)		
ÀREES MATÈRIES	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES (CE)	CRITERIS D'AVALUACIÓ	PROCÉS ACTIVITAT	SABERS BÁSICS (relació amb les CE)
(Nomenar una de les àrees/matèries que es treballen)	(Escriure la competència o el codi de la competència)	(Escriure el criteri o el codi del criteri que s'utilitzarà per a avaluar la CE)	(Escriure el número dels processos/activitats on es treballarà aquesta CE i criteri d'avaluació)	(Escriure la relació de sabers bàsics de l'àrea o matèria que es treballaran en aquesta SA)
(Nomenar una de les àrees/matèries que es treballen)	(Escriure la competència o el codi de la competència)	(Escriure el criteri o el codi del criteri que s'utilitzarà per a avaluar la CE)	(Escriure el número dels processos/activitats on es treballarà aquesta CE i criteri d'avaluació)	(Escriure la relació de sabers bàsics de l'àrea o matèria que es treballaran en aquesta SA)

PROCESSOS/ACTIVITATS DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

1				DESCRIPCIÓ PROCÉS/ACTIVITAT 1	
<i>(Resumir el treball que es realitzarà en aquest procés/activitat. Es poden programar marcant el temps necessari per a cada moment del procés/activitat)</i>					
DURACIÓ			<i>(Poden ser minuts, hores o diferents sessions)</i>		
LLENGUA VEHICULAR					
FOCUS <i>(Estarà relacionat amb l'activitat i l'espai que usem)</i>			Connecta - Comparteix - Cerca - Crea - Reflexiona - Exposa		
MESURES DE RESPOSTA (I,II) <i>(En els següents apartats hem de donar resposta a aquestes mesures d'inclusió, especialment les referents al grup classe)</i>				MESURES DE RESPOSTA (III, IV)	
METODOLOGIA AGRUPAMENT	RECURSOS MATERIALS I DIGITALS (TIC)	ESPAIS			
<i>(Explicar la metodologia emprada, especificant el paper del professorat i l'alumnat)</i>	<i>(Enumerar els diferents recursos que necessitem)</i>	<i>(Quins espais utilitzarem? Realitzarem alguna modificació/adaptació d'aquests?)</i>	<i>(Suport personalitzat i suport amb personal especialitzat)</i>		
SABERS	CONCRECIÓ DELS CRITERIS D'AVALUACIÓ		AVALUACIÓ TÈCNICA/INSTRUMENT/AGENT		
<i>(Escriure la relació de sabers, no sols els bàsics. Per a cada àrea o matèria pot usar-se un color diferent)</i>	<i>(Relacionada amb els criteris codificats en la taula de concreció curricular)</i>		<i>(Especificar la tècnica de recollida d'informació i l'instrument d'avaluació que emprarem, i qui serà l'agent avaluador)</i>		

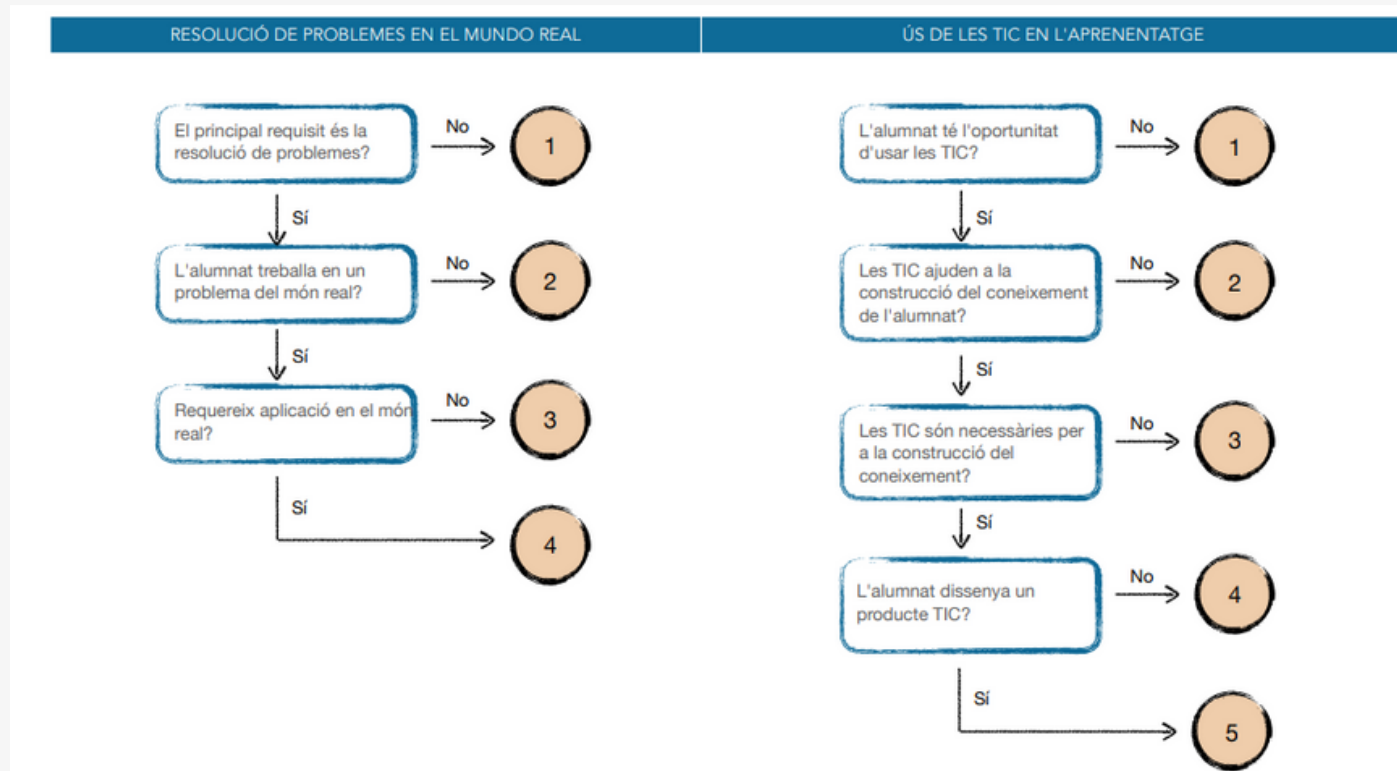
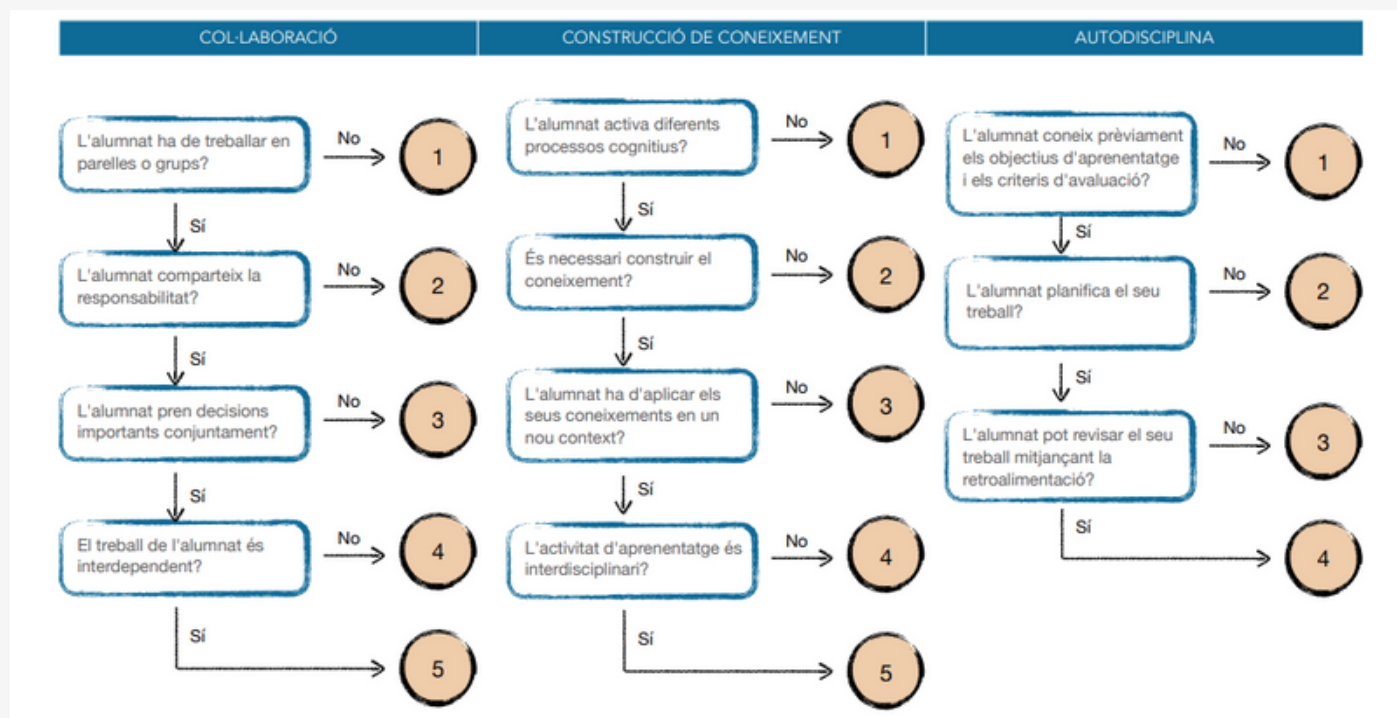
AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENENTATGE

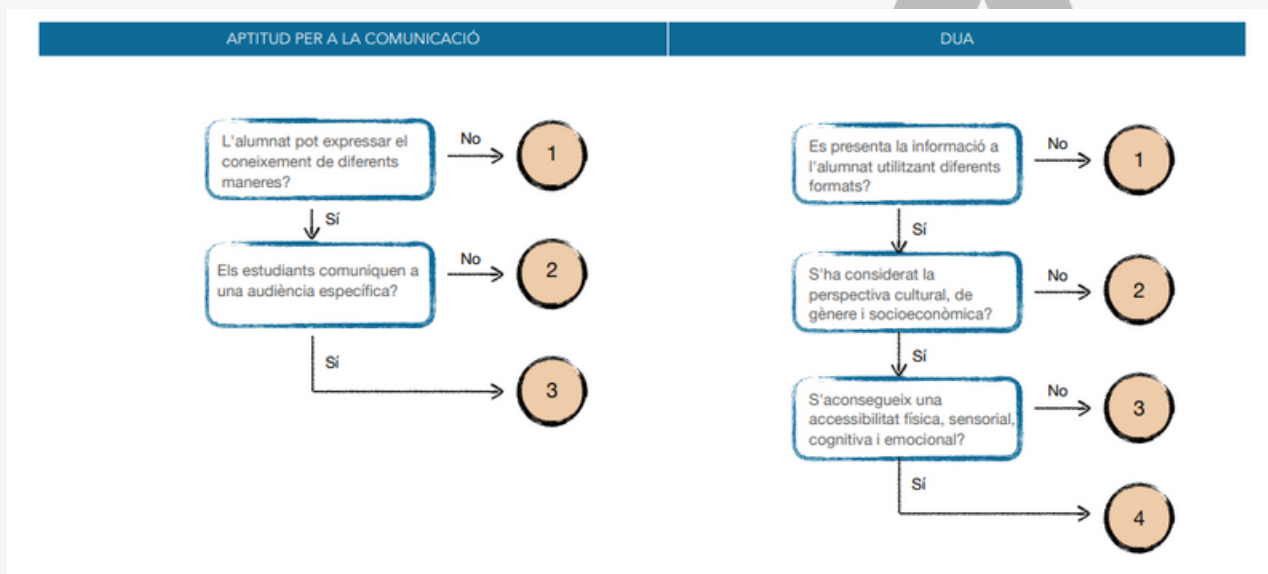
(Hem de realitzar una autoavaluació del procés i de la SA. Per a tal fi facilitem unes rúbriques i aquesta taula que pot servir a manera de reflexió final)

BARRERES DETECTADES	
FORTALESES	
AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT	
PROPOSTES DE MILLORA	

FASE 4

Una vegada dissenyada la SA, es convida a cada grup a autoavaluar la seua pròpia proposta, a partir de les següents [rúbriques](#). Aquest document parteix de la idea que s'ha de facilitar a l'alumnat el desenvolupament de les [competències del segle XXI](#). Una SA no ha d'incloure obligatòriament totes aquestes competències, però sí que és interessant que incloga la majoria i sempre la relacionada amb el [DUA-A](#). L'objectiu és que per a cada qüestió el nivell siga el més alt, per la qual cosa, en el cas en el qual no siga així convé reflexionar en grup sobre allò que es pot modificar o millorar per a fer una proposta més acord a elles.

A l'apartat 4.6. es facilita un document on recollir aquesta autoavaluació i la reflexió posterior.

4.4. Dinàmica d'enriquiment

Una vegada cada subequip ha elaborat una SA en relació amb els seus interessos detectats, tenint en compte el nivell de partida i el desitjable i les mesures organitzatives que el centre ha facilitat, es proposa dur a terme una dinàmica, prèvia a la implementació a l'aula, per a enriquir aquesta situació.

En aquesta dinàmica, almenys un membre del subequip es situarà en un punt de l'espai i serà la persona responsable d'explicar a la resta la SA dissenyada. La resta de components del subequip hauran de moure's per l'espai, acostant-se als representants d'altres grups perquè els contin la situació que han dissenyat. Cada responsable de l'explicació tindrà folis, bolígrafs o notes adhesives de diferents colors, on cada docent oient anotarà la següent informació:

- De color roig, els problemes, dificultats o barreres que observa en la situació d'aprenentatge que està descobrint.
- De color verd, les possibles solucions als problemes, dificultats o barreres que s'han observat.
- De color groc, recursos (analògics, digitals, espacials, personals...) que inicialment no estan contemplats en la SA però que, per la seua experiència, poden ser útils en algun moment d'aquesta.
- De color taronja, idees, ampliacions o propostes vinculades no contemplades inicialment, perquè el subequip de disseny pugui plantejar-se afegir-les a aquesta o tindre-les en compte a l'hora de dissenyar un nivell major de complexitat en un futur.

El més adequat és que cada docent pugui conèixer almenys dues SA diferents a les dissenyades en el seu propi grup.

Una vegada realitzada aquesta dinàmica, s'implementarà la SA a l'Aula.

4.5. Avaluació de la situació d'aprenentatge

Cada SA dissenyada i portada a terme reflectirà una avaluació que es realitzarà al llarg de tota la seua implementació, per a poder modificar el que es considere per a garantir que s'assolisca l'aprenentatge objecte d'aquesta, i al final, a manera de memòria, quan es té una visió global d'aquesta.

Es recomana que aquesta avaluació incloga les barreres i fortaleeses detectades, una reflexió sobre la pròpia pràctica docent i unes propostes de millora de cara al disseny de pròximes SA.

4.6. Documentació

A manera de registre de tot el que s'ha realitzat, es recomana recollir en la documentació les pròpies SA, així com evidències de l'autoavaluació i posterior reflexió i de la dinàmica d'enriquiment. Es proposa un esquema recollit en aquest [document descarregable](#).

FASE 5

07

Ha aplegat la fase final del kit i ara toca fer balanç del procés seguit i dels resultats aconseguits fins a aquest moment. L'objectiu de l'anàlisi ha de ser que reflexioneu sobre el que us ha funcionat i el que no, així com determinar les vostres fortaleses i febleses. Tot això us ha de servir per a aprendre de l'experiència i prendre decisions de cara a la continuació del procés de transformació que heu iniciat durant el present curs.

Al llarg dels mesos anteriors heu anat documentant les actuacions realitzades, i això us proporciona dades valuoses que ara podeu analitzar per a traure conclusions pertinents i útils en aquest procés.

A l'hora de realitzar aquesta avaluació heu de contemplar diferents dimensions:

- **El procés seguit.** Es tracta de ser capaços de descriure i reflexionar sobre el procés de transformació iniciat i dut a terme, amb la intenció de determinar la realitat de partida, l'aconseguit i el que falta per recórrer.
- **La proposta dissenyada i implementada.** Es tracta de fer explícit el pla d'actuació dut a terme i, molt especialment, el disseny i la implementació de les situacions d'aprenentatge.
- **L'impacte produït sobre l'alumnat.** Es tracta d'entendre en quina mesura l'o les situacions d'aprenentatge han promogut i facilitat l'aprenentatge de tot l'alumnat.

5.1. Què avaluar

Us ajudarem a avaluar les diferents fases que heu recorregut en el procés. Per a això, us proposem algunes qüestions sobre les quals reflexionar en relació amb cada fase treballada i les dimensions esmentades:

A. El procés:

En la fase 1,

- La comissió AT del centre, ha dinamitzat l'inici de la transformació?
- La resta de l'equip, s'ha implicat activament?
- Els espais creats per a afavorir la difusió del projecte, s'han utilitzat i han resultat profitosos?
- S'han conformat subequips interessats en diversos aspectes metodològics?
- Els interessos seleccionats, s'han definit adequadament?

En la fase 2,

- L'autodiagnòstic realitzat va resultar útil? Vareu obtenir informació rellevant?
- Vareu difondre les conclusions?
- Amb les actuacions dutes a terme, heu aconseguit pujar de nivell en les diferents dimensions?

En la fase 3,

- Es van prendre decisions adequades en relació a les qüestions tècniques i organitzatives?
- Es van atendre les necessitats de formació detectades?
- Es va dissenyar algun espai i es va reflexionar sobre els recursos necessaris?
- S'ha dissenyat un pla d'acció consensuat amb l'equip directiu del centre?
- El pla d'acció, s'ha dut a terme en els temps i propòsits plantejats en un inici? Què s'ha fet i què falta per realitzar?

En la fase 4,

- Les situacions d'aprenentatge, han recopilat les tendències que us interessaven?
- L'equip que va dissenyar cada situació d'aprenentatge, la va analitzar?
- La dinàmica de compartir les diferents situacions d'aprenentatge, va ser útil?
- S'han implementat les situacions d'aprenentatge dissenyades?

En la fase 5,

- La documentació de cada fase del procés, ha facilitat l'anàlisi d'aquest?
- Les qüestions que us plantejem en aquest apartat de "Què avaluar", considereu que són útils i suficients?
- Considereu que sou capaços de trobar o dissenyar instruments per a recollir la informació que necessiteu?
- Heu aconseguit analitzar les dades dels quals disposeu, per a traure conclusions i propostes de millora per a seguir amb el procés iniciat?

B. La proposta

- Quina predisposició i experiència prèvia tenia el professorat en l'ús metodologies actives i de les TIC en el procés educatiu?
- Les situacions d'aprenentatge dissenyades, han recopilat les tendències que us interessaven?
- Quins obstacles han sorgit?
- En relació amb el grau de satisfacció del professorat amb el treball realitzat, què us ha agradat més i què considereu que heu de canviar?
- En quant a la percepció del grau de satisfacció de l'alumnat, com ha acollit l'alumnat aquesta manera de treball?
- Quina és la valoració de les famílies davant aquest model d'ensenyament?

C. L'impacte:

- Sobre quin alumnat s'han aplicat les situacions d'aprenentatge? (Definir edats, alumnat per grup, etc.)
- Quines característiques tenia aquest alumnat? (comportament, compromís amb el seu aprenentatge, etc.)
- Hi ha hagut un canvi en els aspectes anteriors amb l'ús d'una proposta didàctica més activa i centrada en l'aprenentatge?
- L'alumnat ha mostrat un major interès per aprendre i participar en les tasques i activitats proposades? (És recomanable reflexionar amb l'alumnat sobre el que han après i com aprenen millor.)
- El cas d'haver fet ús de les TIC, ha facilitat l'aprenentatge?

5.2. Com avaluar

En aquest apartat us oferim una varietat d'instruments diferents que us poden ajudar a recollir la informació que necessiteu per a realitzar l'avaluació.

D'ells, trieu els que preferiu.

- **Diari d'autoreflexió:** a partir d'una sèrie de preguntes, el professorat implicat en la posada en marxa de l'activitat pot analitzar com ha funcionat: com s'ha sentit l'alumnat i el professorat en realitzar l'activitat, quins problemes van sorgir i com es van solucionar...
- **Observació entre iguals:** si es convida a un altre docent implicat en el disseny de l'activitat o en el procés d'innovació a observar la implementació de la mateixa a l'aula, aquesta persona pot donar-nos una retroalimentació d'allò que es pot millorar.

- **Llista de comprovació:** l'equip de disseny de l'activitat pot dissenyar una llista de 5-10 ítems que es responguen en format sí/no, sobre qüestions importants a tindre en compte a l'hora d'aplicar i avaluar cada activitat. Aquesta llista la pot respondre la persona implicada o una persona que observa com a agent extern.
- **Escala de qualificació:** similar a la llista de comprovació però responnent amb una escala de valoracions: mai – a vegades – sovint – sempre, per exemple.

- **Enquesta o qüestionari:** es pot utilitzar aquesta eina perquè l'alumnat participe en l'avaluació de l'activitat o tot el personal docent implicat. El format dels ítems pot ser molt variat: opcions múltiples, sí/no, escales de qualificació, preguntes obertes...
- **Rúbrica:** en forma de taula, es recullen en la primera columna indicadors de què volem avaluar sobre l'activitat (criteris) i en la primera fila l'escala de classificació, definint en cada quadre que relaciona aquesta columna i aquesta fila el grau de qualitat a tindre en compte i com es pot valorar l'activitat en aqueix aspecte. És una avaluació detallada.

5.3 Documentació

A continuació teniu el document on recollir les reflexions realitzades i les conclusions.

[Document](#)

08

FONTS

El present material s'ha basat en "The Future Classroom Toolkit" de European Schoolnet i el Kit de Herramientas de l'Aula del Futuro del INTEF.

CONTACTA'NS

Teléfono
96 197 01 29

Correu
aulestransformadores@gva.es

Pàgina web
<https://portal.edu.gva.es/aulestransformadores/es/inicio/>

Telegram
[ComunitatAulesTransformadores](https://www.telegram.com/join/ComunitatAulesTransformadores)